

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 28 lutego 2018 r.**

**zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Muszkowicki Las Bukowy PLH020068**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142, poz. 10) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Muszkowicki Las Bukowy PLH020068 zostało podpisane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 13 czerwca 2014 r. i ukazało się w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 16 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 2773). Powodem zmiany ww. zarządzenia są uchybienia wskazane w trybie kontroli aktów prawa miejscowego przez Ministra Środowiska uzasadniające zmianę we własnym zakresie, przesłane pismem znak DP-074-127/10761/14/JJ z dnia 19 marca 2015 r., uwagi Ministra Środowiska przedstawione w odniesieniu do innych zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych oraz zmiany wynikające z ponownej analizy zapisów ww. zarządzenia.

Minister Środowiska wskazał, że niewłaściwie określono podmioty odpowiedzialne za wykonanie oceny stanu zachowania populacji oraz kontroli realizacji działań ochronnych dla gatunków 1308 mopek *Barbastella barbastellus* i 1323 nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii* - jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań pierwotnie wskazano *organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, we współpracy z placówkami naukowymi, organizacjami pozarządowymi – w przypadku realizacji projektów ze środków publicznych (na stanowiskach wchodzących w skład PMŚ monitoring przeprowadzić może Główny Inspektorat ochrony Środowiska)*. Podobnie niewłaściwie wskazano jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania dotyczącego uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony pn. *„Rozpoznanie dziennych kryjówek kolonii rozrodczych nietoperzy w granicach Obszaru. Poznanie tras migracji osobników zasiedlających Obszar do zimowisk i innych obszarów leśnych (za pomocą telemetrii)” - organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, placówki naukowe, organizacje pozarządowe – w przypadku realizacji projektów ze środków publicznych*. Niewłaściwe jest nakładanie obowiązku współpracy przy realizacji ww. działań ochronnych na placówki naukowe i organizacje pozarządowe, gdyż nie mają one obowiązku podejmowania współpracy w zakresie ww. działalności, nie ma też podstaw prawnych umożliwiających nałożenie ww. obowiązków na

podmioty prywatne. W związku z powyższym jako podmiot odpowiedzialny za realizację tych działań ochronnych pozostawiono jedynie *organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000*.

Minister Środowiska wskazał też, że niewłaściwie określono działanie ochronne dla siedliska *7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* pn. „*Utrzymanie na obecnym poziomie maksymalnego poboru wód ze studni ujęcia wodnego dla wsi Muszkowice ($Q_{\text{śred}} = 55,2 \text{ m}^3/\text{d}$ oraz $Q_{\text{max h}} = 2,3 \text{ m}^3/\text{h.}$), z możliwością zwiększenia, w uzasadnionym przypadku jedynie na cele bytowe mieszkańców po przeprowadzeniu oceny wpływu na obszar Natura 2000. Utrzymanie stałego wypływu nadmiaru wód ze studni na powierzchnię.*” Minister wskazał, że warunki poboru wód z poszczególnych ujęć wodnych określane są w pozwoleniach wodnoprawnych oraz że nie można ingerować w uprawnienia wynikające z wydanych pozwoleń wodnoprawnych, ponieważ nie ma podstaw prawnych ustanawiania takich działań w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Ponadto wskazano, że z uwagi na fakt, iż warunki poboru wód określane są w ww. pozwoleniu, to zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.), właściwy organ przed wydaniem ww. decyzji musi rozważyć, czy jego realizacja może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Dlatego w działaniach ochronnych nie powinno się wskazywać konkretnych przypadków, w których wymagane jest przeprowadzenie oceny wpływu na obszar Natura 2000, ponieważ o tym decyduje właściwy organ. W związku z powyższym opis działania ochronnego przyjął brzmienie „*Utrzymanie stałego wypływu nadmiaru wód ze studni ujęcia wodnego dla wsi Muszkowice na powierzchnię*”.

Minister wskazał także, iż działanie zaplanowane dla 6169 przeplatki maturny pn. „*Propozycja aktualizacji Standardowego Formularza Danych, zwanego dalej „SDF”, poprzez przygotowanie wniosku do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w celu usunięcia gatunku z listy przedmiotów ochrony. Nie stwierdzono występowania osobników gatunku w granicach obszaru (pierwotny błąd naukowy)*” nie należy do działań ochronnych, o których mowa w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody, gdyż nie prowadzi ono do ochrony danego przedmiotu ochrony, a dotyczy wyłącznie procedury aktualizacji Standardowego Formularza Danych. W związku z powyższym usunięto wskazane działanie ochronne. Zmieniono także opisy zagrożeń oraz celów działań ochronnych dla gatunku na „*Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)*”. Wniosek o wprowadzenie zmian do Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Muszkowicki Las Bukowy PLH020068 w ww. zakresie został przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pismem znak WPN.630.8.2016.RK z dnia 29 sierpnia 2016 r. i obecnie oczekuje na akceptację.

W związku z uwagą Ministra Środowiska przedstawioną w odniesieniu do innego zarządzenia w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych (*zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sztolnie w Lesnej PLH020013 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 3155)*) w załączniku nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania* (obecnie załącznik nr 3) zmieniono podmiot odpowiedzialny za realizację działania ochronnego związanego z *zachowaniem korytarzy ekologicznych wokół obszaru poprzez ochronę zadrzewień porastających cieki wodne dla gatunków 1308 mopek i 1323 nocek Bechsteina*. Pierwotnie wskazano tu gminy: Ząbkowice Śląskie, Ziębice i Ciepłowody, jednak Minister Środowiska wskazał, że zapis taki nakłada na gminy zbyt daleko idące obowiązki - do zadań własnych gminy należą sprawy zieleni gminnej i zadrzewień (*ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.)*), z kompetencji w tym zakresie nie wynika jednak uprawnienie do żądania zachowania korytarzy ekologicznych. Do gmin należy decyzja co do sposobu realizacji przedmiotowych działań i nie jest dopuszczalne nakładanie tego typu zadań w drodze aktu prawa miejscowego. W związku z powyższym jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie ww. działania ochronnego wskazano zarządców cieków.

Jednocześnie po analizie całego zarządzenia postanowiono zmienić lub uzupełnić inne zapisy w zarządzeniu w następujący sposób:

- W załączniku nr 3 *Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony* (obecnie załącznik nr 1):
 - dla siedliska 9170 przeformułowano opis zagrożenia istniejącego G01.02 i przyjął on brzmienie *„Występujące na przebiegu szlaku turystycznego źródlika i mlaki powodują konieczność ich omijania i schodzenia z wyznaczonego szlaku/ścieżki”*, co jest zmianą stylistyczną.
 - dla siedliska 9170 przeformułowano opis zagrożenia potencjalnego B02.02 z *„Ewentualne stosowanie rębni częściowej spowoduje ujednoczenie drzewostanu (...)”* na *„Ewentualne stosowanie rębni z krótkim okresem odnowienia z preferowanym odnowieniem sztucznym spowoduje ujednoczenie drzewostanu (...)”*, co stanowi doprecyzowanie opisu ww. zagrożenia potencjalnego.
 - dla gatunku 1323 nocek Bechsteina zmieniono nazwę zagrożenia potencjalnego J01 na zgodną z listą referencyjną zagrożeń – *Pożar i gaszenie pożarów*.

- W załączniku nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania* (obecnie załącznik nr 3) przeformułowano zapis działania ochronnego dla siedliska 7220 z „*Zaniechanie gospodarki leśnej w miejscach występowania płatów siedliska i w odległości 10 od nich (...)*” na „*Prowadzenie gospodarki leśnej poza miejscami występowania płatów siedliska i w odległości powyżej 10 m od ich granic (...)*”, aby zawierał wskazanie dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej, a nie zakaz, którego w akcie prawa miejscowego wprowadzać nie należy.
- W załączniku nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania* (obecnie załącznik nr 3) usunięto dla gatunków 1308 mopek i 1323 nocek Bechsteina działanie ochronne pn. „*Umieszczenie przy miejscu postojowym tablicy informującej o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000*”, gdyż działanie to zostało już zrealizowane.
- W załączniku nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania* (obecnie załącznik nr 3) w części *Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych* - dla siedlisk: 9110, 9170 i *91E0 zmieniono zapis dotyczący częstotliwości przeprowadzenia oceny realizacji działań ochronnych i stanu ochrony przedmiotów ochrony z „*(...) w 6 i 9 roku obowiązywania PZO*” na „*jednokrotnie między 6 i 9 rokiem obowiązywania PZO*”. Dla przedmiotowego terenu sporządzany jest Plan Urządzenia Lasu określający sposób gospodarowania na okres 10 lat. Plan taki podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, która obejmuje m.in. uzyskanie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie wpływu planowanych działań na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, iż zmiany w siedliskach leśnych zachodzą powoli, jednokrotna ocena jest wystarczająca, aby zweryfikować realizację celów działań ochronnych określonych dla siedlisk 9110, 9170 i *91E0 oraz zbadać stan zachowania siedlisk w obszarze. Należy przy tym zauważyć, że tut. organ będzie również pozyskiwał dane w tym zakresie z PMŚ oraz od jednostek naukowych i organizacji pozarządowych.

Wydanie zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Muszkowicki Las Bukowy PLH020068 poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 22 września 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 września 2015 r. o zamiarze przystąpienia do opracowania projektów zmian zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla 42 obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla przedmiotowego obszaru. Obwieszczenie zostało również przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Gminy w Ciepłowodach, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniach 22 września 2015 r. – 13 października 2015 r. i Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniach 23 września 2015 r. – 14 października 2015 r. oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniach 22 września – 13 października 2017 r.

Projekt zarządzenia został także przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), a także do członków Zespołu Lokalnej Współpracy, utworzonego w trakcie prac nad planem zadań ochronnych.

Obwieszczeniem z dnia 24 października 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, zgodnie z art. 39 ust. 1 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.)* zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektu zmian planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Muszkowicki Las Bukowy PLH020068 oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i o możliwości składania uwag i wniosków. Obwieszczenie zostało zamieszczone w serwisie internetowym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 26 października – 16 listopada 2017 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu 26 października 2017 r. Obwieszczenie zostało także przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu Gminy w Ciepłowodach, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniach 26 października – 16 listopada 2017 r. i Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniach 26 października – 20 listopada 2017 r. oraz do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniach 26 października – 16 listopada 2017 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Uwagę do projektu uzasadnienia do zarządzenia złożyła Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i dotyczyła ona wskazania, że wniosek o zmianę SDF dla obszaru Natura 2000

Muszkowicki Las Bukowy PLH020068 w zakresie usunięcia z listy przedmiotów ochrony obszaru gatunku 6169 przeplatka maturna został przekazany do GDOŚ. Uwaga została uwzględniona.

Projekt zarządzenia został na podstawie art.59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2234)* uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 10 stycznia 2018 r.